

RAN - 1901130703040002

RAN-1901130703040002**M.A. (Sem. III) Examination October - 2023****Economics****Industrial Economics - III (Labour Economics)****Time: 2 Hours]****[Total Marks: 50****સૂચના : / Instructions**

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M.A. (Sem. III)

Name of the Subject :

Economics Industrial Economics-III (Labour Economics)

Subject Code No.: 1901130703040002

Seat No.:

Student's Signature

- (૨) જમણી બાજુ પર દર્શાવેલા અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(૩) પ્રશ્ન-૧ ફરજિયાત પ્રશ્ન છે.

પ્રશ્ન-૧ : નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.**(૧૦)**

- (૧) ભારતમાં સ્ત્રીશ્રમિકોની સંખ્યામાં વૃદ્ધિ થવા માટેના કારણો જણાવો.
(૨) આંતરરાષ્ટ્રીય શ્રમ સંગઠને લઘુત્તમ વેતનની આપેલી વ્યાખ્યા જણાવો.
(૩) વેતન મંડળના ઉદ્દેશો જણાવો.
(૪) ભારતમાં શિક્ષિત બેકારીના ચાર કારણો જણાવો.
(૫) વેતન નીતિના ઉદ્દેશો જણાવો.

પ્રશ્ન-૨ : શ્રમબજાર એટલે શું? શ્રમબજારનું વર્ગીકરણ અને લાક્ષણિકતાઓની વિગતવાર ચર્ચા કરો. (૧૩)**અથવા****પ્રશ્ન-૨ : વાજબી વેતન અને જીવનયોગ્ય વેતનના ખ્યાલની વિગતવાર ચર્ચા કરો. (૧૩)****પ્રશ્ન-૩ : રાષ્ટ્રીય આવકમાં વેતનના હિસ્સાનો ખ્યાલ આપી અસર કરતા પરિબળોની વિસ્તૃત સમજૂતી આપો. (૧૩)**

RAN-1901130703040002]

[1]

[P.T.O.]

P0876

અથવા

પ્રશ્ન-૩ : બેકારી એટલે શું? બેકારીના પ્રકારો અને કારણોની વિગતવાર ચર્ચા કરો. (૧૩)

પ્રશ્ન-૪ : ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે). (૧૪)

- (૧) ભારતમાં બાળમજૂરી સંબંધિત કાયદાકીય વ્યવસ્થા
- (૨) પંચવર્ષીય યોજનાઓ દરમિયાન વેતનનીતિ
- (૩) વેતન નિર્ધારણનો સામૂહિક સોદાશક્તિનો સિદ્ધાંત
- (૪) ભારતમાં બેરોજગારીના માપનની પદ્ધતિઓ.

ENGLISH VERSION

Instructions:

- (1) As per the instruction no.1 of page no.1.
- (2) Question 1 is compulsory.
- (3) Figure of the right indicate full marks of the questions.

Q-1. Answer the following questions in brief. (10)

- (1) State the reasons for the increase in the number of women workers in India.
- (2) State the International Labour Organization definition of minimum wage.
- (3) State the objectives of the Wage Board.
- (4) State any four Causes of Educated Unemployment in India.
- (5) State the objectives of wage policy.

Q-2: What is labour market? Discuss in detail the classification and characteristics of labour market. (13)

OR

Q-2: Discuss in detail the concept of fair wage and living wage. (13)

Q-3: Give a detailed explanation of the factors affecting the share of wages in national income. (13)

OR

Q-3: What is unemployment? Discuss in detail the types and causes of unemployment. (13)

Q-4: Write a short note. (Any two)

(14)

- (1) Legal system relating to child labour in India
  - (2) Wage policy during Five Year Plans
  - (3) Collective bargaining principle of wage determination
  - (4) Methods of measuring unemployment in India.
-